

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeş–Bolyai Tudományegyetem Kolozsvár
1.2 Kar	Történelem és Filozófia
1.3 Intézet	Magyar Történeti Intézet
1.4 Szakterület	Történelem
1.5 Képzési szint	Alapkézés (BA)
1.6 Szak / Képesítés	Művészettörténet

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	Az egyetemes művészet története III. – reneszánsz és manierizmus HLM1305		
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	Dr.Pakó Klára, egyetemi adjunktus		
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	Dr. Pakó Klára, egyetemi adjunktus		
2.4 Tanulmányi év	II	2.5 Félév	3
2.6. Értékelés módja	E	2.7 Tantárgy típusa	DS

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszama)

3.1 Heti óraszám	5	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor	3
3.4 Tantervben szereplő össz-óraszám	70	melyből: 3.5 előadás	28	3.6 szeminárium/labor	42
A tanulmányi idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					60
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					60
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása					24
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					4
Vizsgák					6
Más tevékenységek:					
3.7 Egyéni munka össz-óraszama					154
3.8 A félév össz-óraszama					224
3.9 Kreditszám					5

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	•
4.2 Kompetenciabeli	•

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	• A kurzus során szükség van számítógépre és projektorra (digitális).
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	• A szemináriumok során szükség van számítógépre, projektorra és internet kapcsolatra (digitális).

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	• A társadalomtudományok kutatási eszközeinek az alkalmazása, adatgyűjtési képesség • A művészettörténeti szaknyelv és az alapfogalmak ismerete és helyes használata • A szakismeretek szóbeli és írásbeli közlésének képessége magyar nyelven és egy idegen nyelven • Az írott és képi források elemzési és értelmezési képessége
Transzverzális kompetenciák	• A szakmai feladatok lelkiismeretes és hatékony teljesítése határidőre az idézési szabályok szigorú betartása mellett és a plágium elvetésével • Közösségben végzett munka összehangolása, különféle szerepek felvállalása • Hatékony tanulási módszerek és technikák keresése és alkalmazása, az élethosszig való tanulást befolyásoló belső és külső motivációs források azonosítása és tudatosítása. Kritikai gondolkodás kialakítása • Egy téma koherens bemutatásának képessége • Számítógéphasználat

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	• A kurzus célja az 15–16. századok legfontosabb művészeti alkotásainak a kronológikus bemutatása. A reneszánsz firenzei kezdeteitől a manierizmus kibontakozásáig megismertetni a diákokkal Európa művészetét a szemléltetés, stilisztikai, ikonográfiai és technikai elemzések valamint összehasonlító elemzések segítségével.
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	• A műelemzések révén a korra jellemző különböző filozófiai, esztétikai, politikai és kultúrtörténeti eszmék lecsapódását vizsgáljuk. A szaktudás elsajátítása mellett különös hangsúlyt fektetünk a műelemzésekhez elengedhetetlen szakszókincs elsajátítására. Az előadások és a szemináriumi tevékenységek során gazdag illusztrációs anyagot alkalmazunk.

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. A firenzei reneszánsz kezdetei: <i>Ghiberti, Brunelleschi, Masaccio</i>	Előadás, szemléltetés, megbeszélés.	
2. Az itáliai quattrocento építésze	Előadás, szemléltetés, megbeszélés	
3. Az itáliai quattrocento szobrászata	Előadás, szemléltetés, megbeszélés	
4. A firenzei quattrocento festésze	Előadás, szemléltetés, megbeszélés	
5. A reneszánsz elterjedése Itáliában	Előadás, szemléltetés, megbeszélés	
6. A velencei quattrocento	Előadás, szemléltetés, megbeszélés	
7. Az érett reneszánsz nagy mesterei: <i>Bramante, Michelangelo, Leonardo, Raffaello</i>	Előadás, szemléltetés, megbeszélés	

8. A velencei reneszánsz festészet	Előadás, szemléltetés, megbeszélés	
9. Reneszánsz építészet az Alpoktól északra fekvő területeken	Előadás, szemléltetés, megbeszélés	
10. A német reneszánsz: festészet és grafika	Előadás, szemléltetés, megbeszélés	
11. Németalföldi reneszánsz festészet	Előadás, szemléltetés, megbeszélés	
12. A francia reneszánsz	Előadás, szemléltetés, megbeszélés	
13. A manierizmus: terminológia, általános jellemzők. Manierista építészet	Előadás, szemléltetés, megbeszélés	
14. A firenzei manierista szobrászat és iparművészet	Előadás, szemléltetés, megbeszélés	

Kötelező könyvészet

Burke, Peter: *Az olasz reneszánsz. Kultúra és társadalom Itáliában.* Bp.1994.

Clark, Kenneth: *Leonardo da Vinci.* Bp. 1982.

Kelényi György: *A manierizmus.* Bp. 1995.

Szücs Margit, B: *Alberti.* Bp. 1967.

Tolnay, Charles de: *Michelangelo. Mű és világgép.* Bp. 1977.

Vayer Lajos: *Az itáliai reneszánsz művészete.* Bp. 1982.

Vayer Lajos: *Raffaello freskói a Vatikánban.* Bp. 1987.

8.2 Szemináriumok	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Bevezető: a tematika és a követelmények megbeszélése, referátumtémák kiosztása	Megbeszélés	
2. Az itáliai reneszánsz építészet kezdetei: Brunelleschi és Alberti	Problematizálás, szemléltetés, vita.	Műelemzések kiértékelése
3. A quattrocento szobrászata: Ghiberti, Donatello	Problematizálás, szemléltetés, vita.	Műelemzések és referátumok kiértékelése
4. A reneszánsz festészet kezdetei: Massaccio, Fra Angelico	Problematizálás, szemléltetés, vita.	Műelemzések és referátumok kiértékelése
5. A quattrocento festészete: Piero della Francesca, Sandro Botticelli, Giovanni Bellini	Problematizálás, szemléltetés, vita.	Műelemzések és referátumok kiértékelése
6. Az udvari kultúra központjai. Mantua, Milano, Mátyás király budai udvara	Problematizálás, szemléltetés, vita.	Műelemzések és referátumok kiértékelése
7. Michelangelo szobrászata	Problematizálás, szemléltetés, vita.	Műelemzések és referátumok kiértékelése
8. Michelangelo építésze és festészete	Problematizálás, szemléltetés, vita.	Műelemzések és referátumok kiértékelése Emlékismeret felmérő I.
9. Leonardo és Raffaello festészete	Problematizálás, szemléltetés, vita.	Műelemzések és referátumok kiértékelése
10. Matthias Grünewald és Albrecht Dürer életműve	Problematizálás,	Műelemzések és referátumok kiértékelése

	szemléltetés, vita.	
11. Az északi reneszánsz festészet: Id. Lucas Cranach, ifj. Hans Holbein, id. Pieter Bruegel	Problematizálás, szemléltetés, vita.	Műelemzések és referátumok kiértékelése
12. Késő reneszánsz építészet Velencében és a Velencei Köztársaság területén: Jacopo Sansovino, Andrea Palladio	Problematizálás, szemléltetés, vita	Műelemzések és referátumok kiértékelése
13. Itáliai és spanyol manierista festészet	Problematizálás, szemléltetés, vita	Műelemzések és referátumok kiértékelése Emlékismeret felmérő II.
14. A művészetek II. Rudolf prágai udvarában	Problematizálás, szemléltetés, vita	Műelemzések és referátumok kiértékelése Könyvbemutató kiértékelése

Válogatott könyvészet:

- Az itáliai reneszánsz. Építészet. Szobrászat Festészet. Rajz.* Szerk. Toman, Rolf. Bp. 1998.
- Antal Frigyes, *A firenzei festészet és társadalmi háttéré.* Bp. 1986.
- Argan, Giulio Carl-Contardini, Bruno, *Michelangelo architetto.* Milano 1990.
- Arte in Lombardia tra Gotico e Rinascimento.* Milano 1990.
- B. Szűcs Margit, *Reneszánsz.* Bp. 1994. (Az építészet története)
- Baldass, Ludwig, *Giorgione.* London 1965.(Thames and Hudson).
- Baxandall, M., *Reneszánsz szemlélet–reneszánsz festészet.* Bp. 1986.
- Beck, James H., *Italian renaissance painting.* Köln, 1999.
- Belting, Hans, *Giovanni Bellini. Pietà.* Bp. 1989.
- Białostocki, Jan, *Bruegel. Keresztelő Szent János prédikációja.* Bp. 1988.
- Bo, Carlo–Mandel, Gabriele, *Botticelli.* Bp. 1985.
- Burckhardt, Jakob, *A reneszánsz Itáliában.* Bp. 1978.
- Buzzati, D.-Cinotti, M., *Bosch. A művészet klasszikusai.* Bp. 1994.
- Fraenger, W., *Matthias Grünewald.* Bp. 1989.
- Freedberg, S. J., *Painting in Italy 1500–1600.* New Haven–London, 1993. (Pelican History of Art)
- Ginzburg, Carlo, *Indagini su Piero: Il Battesimo, il ciclo di Arezzo, la Flagellazione di Urbino.* Torino 1981.
- Gaertner, Peter J., *Filippo Brunelleschi. 1377–1446.* Köln, 1998.
- Goffen, Rona, *Masaccio's Trinity.* Cambridge, 1998.
- Gombrich, E. H., *Reneszánsz tanulmányok.* Bp. 1985.
- Grömling, Alexandra–Lingesleben, Tilman, *Botticelli. 1444/45–1510.* Köln, 1998.
- Hajnóczy Gábor, *Az ideális város a reneszánszban.* Bp. 1994.
- Hayum, Andrée, *The Isenheim Altarpiece. God's Medicine and the Painter's Vision.* Princeton, 1989.
- Heydenrich, Ludwig H., *Architecture in Italy 1400–1500.* New Haven–London, 1996. (Pelican History of Art)
- Huizinga, Johan, *A középkor alkonya.* Bp. é.n.
- Italian Renaissance Architecture from Brunelleschi to Michelangelo.* Ed. Henry A. Millon. London, 1994.
- Kaminski, Marion, *Tizian Vecellio, known as Titian. 1488/1490–1576.* Cologne, 1998.
- Michelangelo, The Sistine Chapel Ceiling.* Ed. Charles Seymour, Jr. New York–London, 1972. (Norton Critical Studies in Art History)
- Kelényi György, *A manierizmus,* Bp., 1995.
- Mittelstädt, K., *Dürer. A művészet világa.* Bp. 1979.
- Murray, Linda, *The High Renaissance and Mannerism. Italy, the North and Spain 1500–1600.* London, 1991. (World of Art)
- Murray, Peter, *The Architecture of the Italian Renaissance.* London, 1992. (World of Art)

Perrig, Alexander, *Lorenzo Ghiberti. Die Paradiesetür. Warum ein Künstler den Rahmen Sprengt.* Frankfurt am Main, 1997.

Pignotti, Terisio, *Giorgione.* Venezia 1969.

Pope-Hennessy, John, *An Introduction in Italian Sculpture.* I-III. London-New York 1971-1972.

Pope-Hennessy, John, *Portretul în Renașterea.* București 1976.

Prisco, M.–Vecchi, P. de–Cuzin, J. P., *Raffaello festői életműve.* Bp. 1983.

Rappai Zs., *Fra Angelico.* A művészet kiskönyvtára. Bp. 1981.

Szmodisné Eszlár Éva, *Ghiberti.* A művészet kiskönyvtára. Bp. 1972.

Takács József, *Masaccio.* Bp. 1980.

Tátrai Vilmos, *Piero della Francesca.* Bp. 1980.

Tolnay Károly, *Teremtő géniuszok Van Eycktől Cézanne-ig.* Bp. 1987.

Vayer Lajos, *Masolino és Róma. Mecénás és művész a reneszánsz kezdetén.* Bp. 1962.

Vayer Lajos, *Témák, formák, ideák.* Bp. 1989

Vătășianu, Virgil, *Istoria artei europene.* I-II. Bucuresti, 1967-1972.

Venturi Adolfo, *Storia dell'arte italiana.* I-XIII. Milano 1901-.

Wirtz, Rolf C., *Donatello. 1386–1466.* Köln, 1998.

Wittkower, Rudolf, *A humanizmus korának építészeti elvei.* Bp., 1986.

Zampa, G.-Ottino della Chiesa, A., *Dürer.* A művészet klasszikusai. Bp. 1995.

9. Az epiztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

A tantárgy eleget tesz a következő elvárásoknak:

- A Felsőoktatási Szakosodások Nemzeti Besorolása (<http://www.rncis.ro>)
- A Romániai Foglalkozási Besorolás (<http://www.mmuncii.ro/>)

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	Szóbeli vizsga formájában a hallgatóknak be kell számolniuk a kurzus alatt és a kötelező szakirodalom alapján elsajátított tárgyi, fogalmi ismereteikről.	Szóbeli vizsga	40%
10.5 Szeminárium	A kötelező könyvészet ismerete és a szemináriumon tárgyalt témákhoz kapcsolódó ismeretek elsajátítása.	Szóbeli vizsga A könyvészeti jegyzetek és szemináriumi felszólalások értékelése Kahoot tesztek A félév végén leadott recenzió értékelés	25%
	Az órák során tárgyalt legfontosabb alkotásoknak az ismerete, stilisztikai és kronológiai besorolása.	A könyvészeti jegyzetek és szemináriumi felszólalások értékelése. 2 emléksimeret felmérő értékelése.	15%
	Az írott referátum szakszerűsége.	A leadott 2 referátum és a recenzió értékelése.	10%
	A szóbeli bemutatások szakszerűsége.	A 2 referátum és 2 műelemzés szóbeli bemutatásának az értékelése.	10%
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			

- A szemináriumok min. 75%-án való jelenlét
- A 2 referátum és 1 könyvismertető beadása, átmenő jegy (5) elérése a szemináriumi tevékenységre.
- Átmenő jegy (5) elérése a szóbeli vizsgán.

Kitöltés dátuma

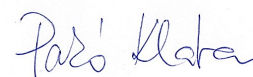
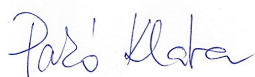
Előadás felelőse

Szeminárium felelőse

2020. 03.15

Dr. Pakó Klára adjunktus

Dr. Pakó Klára adjunktus

Az intézeti jóváhagyás dátuma

Intézetigazgató

2020. 03. 31.

Dr. Nagy Róbert Miklós docens

